

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Tertium

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum omnes prælati sint in statu perfectionis? 6

urn:nbn:de:hbz:466:1-38803

quod ipse est participatius integræ totius hierarchicæ virtutis; & quod ipse non solum sit illuminativus omnium, quod pertinet ad sanctas locutiones, & actiones: sed quod etiam hoc alijs tradat.

Ad primum ergo dicendum, quod inchoatio & augmentum non quaritur propter se, sed propter perfectionem. Et ideo ad solum perfectionis statum aliqui homines cum quadam obligatione & solemnitate assumuntur.

Ad secundum dicendum, quod homines statum perfectionis assumunt, non quasi profitentes se ipsos perfectos esse, sed profitentes se ad perfectionem tendere. Unde & Apostolus dicit ad Phil. 3. Non quod iam comprehenderit, aut iam perfectus sim: sequor autem si quo modo comprehendam. Et postea subdit, Quicumque ergo perfecti sumus, hoc sentiamus. Unde non committit aliquis mendacium, vel simulationem ex hoc quod aliquis non est perfectus qui statum perfectionis assumit, sed ex eo quod ab intentione perfectionis animum reuocat.

Ad tertium dicendum, quod martirium in actu perfectissimo charitatis consistit. Actus autem perfectionis non sufficit ad statum faciendum, ut dictum est †.

ARTIC. VI.

Utrum omnes prelati ecclesiastici sint in statu perfectionis?

ar. 4. huius q.

873

AD sextum sic proceditur. Videtur, quod omnes prelati ecclesiastici sint in statu perfectionis. Dicit enim Hier. † super epistolam ad Titum, Olim idem presbyter, qui & episcopus. Et postea subdit, Sicut ergo presbyteri sciunt se Ecclesie consuetudine ei qui sibi prepositus fuerit, esse subditos: ita episcopi noverint se magis consuetudine, quam dispensatione Dominice veritatis, presbyteris esse maiores, & in communi debere Ecclesiam regere. Sed Episcopi sunt in statu perfectionis. Ergo & presbyteri habentes curam animarum.

op. 18. c. 22. 23. 25
c. 26.
sup illud ad Tit. 1.
Cōstitutus per civitates presbyteros 2. 20. 9.

Q9 4 ¶ 2 Præ-

est gl Be-
da hoc lo-
co, to. 2.

¶ 2 Præterea, Sicut Episcopi suscipiunt curam animarum consecratione, ita etiam presbyteri curati, & archidiaconi: de quibus super illud Actuum sexto, Considerate, fratres, viros boni testimonij septem, &c. dicit glossa †, Hic discernuntur Apostoli per Ecclesiam constitui septem diaconos, qui essent sublimioris gradus, & quasi columnæ, prostrati circa aram. Ergo videtur quod ipsi etiam sint in statu perfectionis.

ar. 2. hu-
ius quæst.
ad 3.

¶ 3 Præterea, Sicut Episcopi obligantur ad hoc quod animam suam ponant pro ouibus suis, ita & presbyteri curati, & archidiaconi. Sed hoc pertinet ad perfectionem charitatis, ut supra dictum est †. Ergo videtur quod etiam presbyteri curati, & archidiaconi sint in statu perfectionis.

e 5. p. 1.
in tit. de
Sacerdo-
tum per-
fect. ame.
& in tit.
Contem-
platio,
circa me.

SED contra est, quod Dionysius † dicit in quinto cap. Ecclesiasticæ hierarchiæ, Pontificum quidem ordo consummatius est & perfectius: Sacerdotum autem illuminatius & lucidius: Ministrantium vero purgatius & discretius. Ex quo patet quod perfectio solis Episcopis attribuitur.

q. præced.
ar. 3. ad
3.

RESPONDEO dicendum, quod in presbyteriis & diaconibus curam habentibus animarum, duo possunt considerari, scilicet ordo, & cura. Ordo autem ordinatur ad quemdam actum in diuinis officiis. Unde supra dictum est †, quod distinctio ordinum sub distinctione officiorum continetur. Unde per hoc quod aliqui suscipiunt sacrum ordinem, accipiunt potestatem quosdam sacros actus perficiendi. Non autem obligantur ex hoc ipso ad ea quæ sunt perfectionis, nisi quatenus apud Occidentalem Ecclesiam in dispensatione sacri ordinis emittitur continentia votum, quod est vnum eorum quæ ad perfectionem pertinent, ut infra dicetur †. Unde patet quod ex hoc quod quis accipit sacrum ordinem, non ponitur simpliciter in statu perfectionis: quamuis interior perfectio ad hoc requiratur, quod aliquis digne huiusmodi actus exerceat. Similiter etiam nec ex parte curæ

qu. 186.
ar. 4.

quam suscipiunt, ponuntur in statu perfectionis. Non enim obligantur ex hoc ipso, vinculo perpetui voti ad hoc quod curam animarum retineant: sed possunt eam deferere, vel transeundo ad religionem, etiam absque licentia Episcopi, vt habetur in decretis, de cimanona, quaestione secunda †: & etiam cum licentia Episcopi potest aliquis archidiaconus, archidiaconatum vel parochiam dimittere, & simplicem præbendam accipere sine cura: quod nullo modo liceret, si esset in statu perfectionis: Nemo enim mittens manum ad aratrum & respiciens retro, aptus est regno Dei, vt dicitur Luc. 9. Episcopi autem quia sunt in statu perfectionis, non nisi auctoritate summi pontificis, ad quem etiam solum pertinet in votis perpetuis dispensare, possunt episcopalem curam deferere, & ex certis causis, vt infra dicitur †. Vnde manifestum est, quod non omnes prælati sunt in statu perfectionis, sed soli Episcopi.

*cap. Du.
sunt in si-
ne.*

*qu. 183.
ar. 4.*

Ad primum ergo dicendum, quod de presbytero & Episcopo dupliciter loqui possumus. Vno modo, quantum ad nomen. Et sic olim non distinguebantur Episcopi & presbyteri. Nam Episcopi dicuntur ex eo quod super intendunt, sicut dicit † Augustinus 19. de Ciuit. Dei. Presbyteri autem in Græco dicuntur quasi seniores. Vnde & apostolus communiter vtitur nomine Presbyterorum, quantum ad utroque, cum dicit primæ ad Timotheum quinto, Qui bene præsent presbyteri, duplici honore digni habeantur: & similiter etiam nomine Episcoporum. Vnde dicit Act. 20. presbyteris Ephesinæ Ecclesiæ loquens, Attendite vobis & vniuerso gregi, in quo vos Spiritus sanctus posuit Episcopos regere Ecclesiam Dei. Sed secundum rem semper inter eos fuit distinctio etiam tempore Apostolorum, vt patet per * Dion. 5. cap. Eccles. Hierar. Et Luc. 10. super illud, Post hæc autem designauit Dominus, &c. dicit † glossa, Sicut in Apostolis forma est episcoporum, sic & in septuaginta duobus discipulis forma est presbyterorum secundi ordi-

*cap. 19. d.
med 10. 5
c 5. p. 1.
in tit. de
Sacerdo-
tum per-
fectioni-
bus.*

*† est glos.
ord ex Be-
da in pr.
ca. 10. in
Luc. 22. 2.*

ordinis. Postmodum tamen ad schisma vitandum, necessarium fuit vt etiam nomina distinguerentur, vt scilicet maiores dicerentur Episcopi, minores autem presbyteri. Dicere autem presbyteros non differre ab Episcopis, inter dogmata hæretica numerat Aug. in libr. † de hæres. Vbi dicit quod Ariani dicebant presbyterum ab Episcopo nulla differentia debere discerni.

† in tit.
Ariani,
Et est ca.
53. 20. 6.

Ad secundum dicendum, quod Episcopi principaliter habent curam ouium suæ diœcesis. Presbyteri autem curati, & archidiaconi, habent aliquas subministraciones sub Episcopis. Vnde super illud primæ ad Corinthios duodecimo, Alij opitulationes, alij gubernationes: dicit gloss. † Opitulationes, id est, eos qui maioribus ferunt opem: vt Titus Apostolo, vel archidiaconi Episcopis. Gubernationes, scilicet minorum personarum prælationes, vt presbyteri sunt, qui plebi documento sunt. Et Dionysius dicit quinto capit. Ecclesiasticæ Hierarchiæ †, quod sicut vniuersam Hierarchiam videmus in Iesu terminatam, ita vnamquamque functionem in proprio diuino hierarcha, id est Episcopo. Et 16. quæstione prima dicitur †, Omnibus presbyteris & diaconis attendendum est, vt nihil absque proprij Episcopi licentia agant. Ex quo patet quod ita se habent ad Episcopum, sicut Baliui vel Præpositi ad Regem. Et propter hoc sicut in mundanis potestatibus solus Rex benedictionem solemnem accipit, alij verò per simplicem commissionem instituuntur: ita etiam in Ecclesia, cura episcopalis cum solemnitate consecrationis committitur: cura autem archidiaconatus vel plebanatus cum simplici iniunctione. Consecrantur tamen in susceptione ordinis, etiam antequam curam habeant.

gl interl.
ibid.

6. 5. in tit.
de sacer.
perfect.

16. 9. 1. c.
cunctis,
in prin.

Ad tertium dicendum, quod sicut plebani & archidiaconi non habent principaliter curam, sed ad ministracionem quamdam, secundum quod eis ab Episcopo committitur: ita etiam ad eos non pertinet principaliter pastorale officium, nec obligatio po-

nendi
pant
ad per
fitioni

Vita

A
D
pralat
perfe
pauper
hoc te
scopi
de prop
Ergo r
scopi

¶ 3
dilectio
tus relig
Dei
tur, vt
tem epi
proximi
nantur:
Ergo vi
quam st
¶ 3
vitam c
actiua, a
enim Gr
prodesse
nis app
amori C
ad pra
ur, qu
tatis Ep
SED e

nendi animam pro ouibus, sed in quantum participant de cura. Vnde magis habent quoddam officium ad perfectionem pertinens, quam obtineant perfectionis statum.

ARTIC. VII.

Virum status religiosorum sit perfectior, quam status pralatorum?

874

AD septimum sic proceditur. Videtur, quod status religiosorum sit perfectior, quam status pralatorum. Dominus enim dicit Matth. 19. Si vis perfectus esse, vade & vende omnia quæ habes, & da pauperibus: quod faciunt religiosi. Non autem ad hoc tenentur Episcopi. Dicitur enim 12. q. 1. Episcopi * de rebus proprijs vel acquisitis, vel quicquid de proprio habent, hæredibus suis derelinquant. Ergo religiosi sunt in perfectiori statu, quam Episcopi.

*inf q 85.
ar. 8. cor.
Et quo 3.
ar 17 co.
Et op. 18.
c. 17. 18.
C. 19 Et
Matt 19.
co 12.
18. q. 1 c.
episcopi.*

¶ Præterea, Perfectio principaliter consistit in dilectione Dei, quam in dilectione proximi. Sed status religiosorum directe ordinatur ad dilectionem Dei. Vnde & ex Dei seruitio & famulatu nominantur, vt Dion. dicit 6. cap. Eccles. Hierar. * Status autem episcoporum videtur ordinari ad dilectionem proximi, cuius curæ superintendant, vnde & nominantur: vt patet per Augustinum 19. de Ciuit. Dei. Ergo videtur, quod status religiosorum sit perfectior quam status episcoporum.

non procul a fin.

cap. 19 & me. 10 5.

¶ Præterea, Status religiosorum ordinatur ad vitam contemplatiuam, quæ potior est quam vita actiua, ad quam ordinatur status Episcoporum. Dicit enim Greg. in Pastoral. * quod per vitam actiuam prodesse proximis cupiēs Isaias officium prædicationis appetijt. Per contemplatiuam verò Hieremias timori Conditoris sedulo inherere desiderans, ne mit ad prædicandum debeat, contradicit. Ergo videtur, quod status religiosorum sit perfectior, quam status Episcoporum.

*P. 1. c. 7.
pau'ò a
pinc.*

SED contra, Nulli licet à maiori statu ad minorem